

Nyilvános tájékoztatási szolgáltatások a Cseh Köztársaságban

Jelentés az állami szektor állapotáról

A jelentés olyan bőséges ismerteti tizennégy tárca és a Cseh Statisztikai Hivatal égisze alatt működő információs intézményeket (könyvtárakat) és azok szolgáltatásait, amilyenre a külföldi érdeklődőknek nincs is szüksége. Ennek ellenére azért érdemes elmélyedni benne, mert egyszersmind a fejlődési trendek megjelenítésére is alkalmas. A magunk részéről éppen rájuk szeretnénk felhívni a figyelmet.

- Úgy látszik, bizonyos konszolidáció állt be az intézményrendszerben. Jelentős mozgások csak az orvosi-egészségügyi területen mennek végbe, amiknek előidézője az egészségügy privatizálása.
- Sok információs szolgáltatást a magánszféra vett át. (Ezeket a jelentés egyébként nem ismerteti.)
- A megmaradt intézményrendszerben általában megszűnt a hierarchizáltság többszintes volta. Egyes tárcáknál (pl. az igazságügyinél) kétszintes hierarchia van érvényben.
- A tárcaközvetlen információs intézményeken kívül az általános és a szak-felsőoktatási intézmények információs központjai, szinte min-

den esetben központi könyvtárai „úszták meg” leginkább a rendszerváltozással összefüggő viharokat.

- Általában is fontosabbak lettek a könyvtárak a köz tájékoztatása szempontjából. Ez nem utolsósorban annak köszönhető, hogy nagyszabású technikai és technológiai változáson mentek át, s ezért jócskán kibővültek információ-hozzáférési lehetőségeik.

A szóban forgó jelentésnek otthon másféle haszna is van, mint a fejlődési trendek kikapogátása. Mindenekelőtt a kooperációs lehetőségekre hívja fel a figyelmet, anélkül természetesen, hogy – mint régen – erre bárkit is presszionálna. Továbbá: a különféle szolgáltatások alapítására és vitelére szervezeti, pénzügyi és módszertani ötletekkel is szolgál. Végül az Európai Unióba történő beilleszkedést segíti elő azzal, hogy bizonyos harmonizációs tennivalókra mutat rá.

ČERNÁ, J.: *Veřejné informační služby v České republice v r. 1994.* = I, 37. köt. 2. sz. 1995. p. 30–36./

(Futala Tibor)

Szakképzési műhely Pozsonyban

Az IFLA kezdeményezésére 1994. november 14. és 18. között a könyvtáros- és tájékoztató képző intézmények képviselői szakképzési műhelymunkára gyűltek össze Pozsonyban. A „főszereplő” 15 közép-kelet-európai ország (köztük Magyarország) képviselőin kívül hat nyugat-európai országból érkeztek megfigyelők és szakértők erre az alkalomra. Az IFLA-t *Ian Johnson*, a képzési és továbbképzési bizottság elnöke, a műhely költségeit fedező UNESCO-t *Yves Courier*, az általános információs program szakértője képviselte. Ott volt az európai könyvtárosképző intézményeket összefogó testület, az EUCLID elnöke, *Ole Harbo* is, hogy a műhelymunka befejezése után levezesse a testület soron következő ülését. A szervezést a pozsonyi egyetem könyvtárosképző tanszéke vállalta magára.

A fent megnevezett képviselők mindegyike előadással lépett a műhely résztvevői elé. Ezeknek az előadásoknak az volt a céljuk, hogy elmélyítsék az általuk képviselt intézmények-testületek munkájával kapcsolatos ismereteket.

A műhely munkanyelve az angol volt, ámde akadtak olyan résztvevők is, akik nem tudtak angolul. Emiatt az előadások és a hozzászólások orosz nyelvű szinkron tolmácsolásáról is gondoskodni kellett. Feltehető, hogy minden közép-kelet-európai szakmai megmozdulásban és együttműködésben erre még jó ideig szükség lesz. A műhely munkáját ugyancsak nehezítette, hogy a résztvevők korántsem voltak „egyetájékozottak”. Egyesek már bejárták a nyugat-európai országok és az USA képző intézményeinek egy részét, mások viszont nem.

A műhelymunka első felében a részt vevő országok képzési helyzetét mutatták be. Kiderült, hogy ezek az intézmények felettébb változatosak: iskolák, egyetemek és tanfolyamok. Iskolarendszerű képzés egyedül Albániában nincs.

Az egyetemi könyvtárosképző tanszékek egy kivétellel bölcsészeti, filológiai, történelmi és pedagógiai karok keretében működnek. Csak Vilniusban található a tanszék a kommunikációs karon. Ismertetett tanterveik noha meglehetősen külön-